

Välfärdsområdesfullmäktige 9.6.2026

Svar på den av ledamot Paakkunainen och 29 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdsområdesstyrelsen om ankarverksamhetens nuläge och resultat

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati

Beslutsförslag

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på den till välfärdsområdesstyrelsen riktade frågan för kännedom

Svar på frågan som ställts till välfärdsområdesstyrelsen

1. Hur motsvarar den nuvarande verksamhetsmodellen (decentraliserat arbete som utförs vid sidan av de ordinarie arbetsuppgifterna) den tidigare teammodellens verkningsfullhet?

Ankarverksamheten omorganiserades i Västra Nylands välfärdsområde från och med den 1 mars 2025. Balanseringen av välfärdsområdenas ekonomi krävde en omdömsfull användning av resursanvändningen inom den icke-lagstadgade verksamheten i en situation där de lagstadgade och primära stödåtgärderna inte genomfördes inom utsatt tid. Syftet med omorganiseringen av ankarverksamheten var också att säkerställa en tillräckligt enhetlig tillgång till stöd i hela välfärdsområdet för barn och unga som uppvisar symptom genom brottslighet och störande beteende.

Den tidigare ankarverksamheten i området Lojo–Vichtis–Högfors har haft en synlig och påtaglig inverkan på kommuninvånarnas trygghetskänsla och på verksamhetens förankring bland invånarna. Efter omorganiseringen har man ännu inte uppnått en motsvarande genomslagskraft, men arbetet fortsätter. I Lojo ordnades i april 2026 en öppen ankarträff med kaffeservering, och evenemanget samlade cirka 100 deltagare. Hela ankarteamet deltar också i det uppsökande arbetet i samband med skolornas avslutningar. Avsikten är att i allt större utsträckning utvidga

ankarverksamheten till skolor och andra platser där unga möts. På så sätt strävar man efter att nå och påverka en större grupp unga samtidigt (samhällspåverkan, laglighetsfostran).

Utifrån tillgängliga siffror har det inte kunnat påvisas att den tidigare ankarverksamheten i Lojo-Vichtis-Högfors skulle ha varit mer verkningsfull än annat socialt arbete med barn och unga som uppvisar symptom genom lagstridigt beteende (se statistikuppgifterna för 2024 nedan).

Kommun	Mottagna anmälningar med orsakskoden "barnets lagstridiga beteende" (antal)	Klienter en gång (antal)	Hur stor andel (%) leder endast till en anmälan, det vill säga att beteendet inte upprepas?
Esbo	988	768	78
Hangö	18	15	83
Ingå	9	7	78
Högfors	37	28	76
Kyrkslätt	131	106	81
Lojo	270	203	75
Raseborg	38	32	84
Sjundeå	14	10	71
Ekenäs	1	1	100
Vichtis	131	104	79

Antalet barnskyddsanmälningar har överlag fortsatt att öka, både i Västra Nylands välfärdsområde och på nationell nivå. Samtidigt har orsakskoden "barnets lagstridiga beteende" också blivit vanligare i anmälningarna. Alla yrkesutbildade personer inom socialvården, polisen, ungdomsväsendet, skolan och hälso- och sjukvården har ett ansvar att stötta barn och unga. Om vissa stödåtgärder eller verksamhetsformer koncentreras till ett fåtal yrkesutbildade personer blir verksamheten sårbar. Därför vill välfärdsområdet framöver möjliggöra ett starkt stöd för barn och unga som uppvisar symptom genom brottslighet i hela området. Detta förutsätter kompetens hos samtliga ovannämnda aktörer inom välfärdsområdet. Ankarverksamheten är en gemensam insats mellan polisen, välfärdsområdet och kommunerna.

2. Hur är samarbetet inom hälso- och sjukvården, särskilt när det gäller mentalvårdstjänsterna, organiserat i ankarverksamheten i nuläget?

I detta samarbete intar Lojo–Vichtis–Högfors en särskild ställning, eftersom följande praxis har avtalats med mentalvårdstjänsterna för unga: om en ung person behöver vård inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna kontaktar yrkespersonerna i ankarteamet myndighetsnumret för mentalvårds- och missbrukartjänsterna.

3. Varför har det inte utarbetats någon årlig verksamhetsberättelse för ankarverksamheten och när kommer en sådan att utarbetas?

Efter omorganiseringen av ankarverksamheten har man inte på ett tillräckligt enhetligt och jämförbart sätt samlat in tillförlitlig information om ankarverksamheten i Västra Nylands välfärdsområde. Det finns statistik över den lagstadgade verksamheten, det vill säga hur barn och unga som uppvisar symptom genom brottslighet får hjälp inom välfärdsområdets tjänster. Det primära målet har varit att producera lagstadgad information, och detta mål har uppfyllts.

Ankarverksamheten betraktas fortfarande som viktig i Västra Nylands välfärdsområde, och den utvecklas som en del av socialvårdens lagstadgade myndighetsarbete. Även statistikföringen och verksamhetens genomslagskraft mäts och utvärderas inom välfärdsområdet som en del av det övriga yrkesövergripande nätverksarbetet med unga.

4. Hur fungerar hänvisningen av unga till ankarverksamheten i den nuvarande modellen och hur snabbt inleds servicen?

Barn och unga kan hänvisas till ankarverksamheten av alla aktörer inom ankarverksamheten eller exempelvis via skolan. I samband med hänvisningen inhämtas samtycke både från den berörda unga personen och de personer som ansvarar för hans vårdnad. I Lojo–Vichtis–Högfors kan man via ungdomstjänsterna få direkt kontakt med en ungdomsarbetare som vid behov kan hänvisa den unga vidare till ankarteamet. En socialvårdsmyndighet kan också hänvisa en ung klient till ankarteamet. Dessutom strävar man efter att inom den centraliserade rådgivningen för socialservice identifiera nya unga som kan vara i behov av ankarverksamhet och därefter hänvisa dem vidare till bedömning av servicebehovet och till ankarverksamheten. Polisen har egna kanaler för att hänvisa unga till ankarverksamheten.

Ankarteamets yrkesövergripande arbetsgrupp sammanträder regelbundet och bedömer vilka av gruppens yrkespersoner det är mest ändamålsenligt att den unga personen får träffa. Om hänvisningen till ankarverksamheten sker genom en orosanmälan kontaktas den unga personen och familjen inom sju vardagar, och ett ankarmöte ordnas senast inom några veckor efter den första kontakten.

I fråga om ankarverksamheten kan man inte tala om service i samma betydelse som lagstadgade tjänster definieras. Ankarverksamheten kan bestå av ett enskilt yrkesövergripande samtal med den unga personen, där man strävar efter att ingripa i den ungas lagstridiga beteende. Samtidigt kan ankarverksamheten också omfatta ett bredare samhällsinriktat arbete, till exempel när yrkespersoner rör sig ute bland unga.

och

2. konstatera att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Bilaga

- 1 Ledamot Paakkunainens och 29 andra ledamöters fråga till välfärdsområdesstyrelsen om ankarverksamhetens nuläge och resultat

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 25.5.2026 § 107

§ 107

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på frågan som riktats till välfärdsområdesstyrelsen:

1. Hur motsvarar den nuvarande verksamhetsmodellen (decentraliserat arbete som utförs vid sidan av de ordinarie arbetsuppgifterna) den tidigare teammodellens verkningsfullhet?

Ankarverksamheten omorganiserades i Västra Nylands välfärdsområde från och med den 1 mars 2025. Balanseringen av välfärdsområdenas ekonomi krävde en omdömande av resursanvändningen inom den icke-lagstadgade verksamheten i en situation där de lagstadgade och primära stödåtgärderna inte genomfördes inom utsatt tid. Syftet med omorganiseringen av ankarverksamheten var också att säkerställa en tillräckligt enhetlig tillgång till stöd i hela välfärdsområdet för barn och unga som uppvisar symptom genom brottslighet och störande beteende.

Den tidigare ankarverksamheten i området Lojo-Vichtis-Högfors har haft en synlig och påtaglig inverkan på kommuninvånarnas trygghetskänsla och på verksamhetens förankring bland invånarna. Efter omorganiseringen har man ännu inte uppnått en motsvarande genomslagskraft, men arbetet fortsätter. I Lojo ordnades i april 2026 en öppen ankarträff med kaffeservering, och evenemanget samlade cirka 100 deltagare. Hela ankarteamet deltar också i det uppsökande arbetet i samband med skolornas avslutningar. Avsikten är att i allt större utsträckning utvidga ankarverksamheten till skolor och andra platser där unga möts. På så sätt strävar man efter att nå och påverka en större grupp unga samtidigt (sambandspåverkan, laglighetsfostran).

Utifrån tillgängliga siffror har det inte kunnat påvisas att den tidigare ankarverksamheten i Lojo-Vichtis-Högfors skulle ha varit mer verkningsfull än annat socialt arbete med barn och unga som uppvisar symptom genom lagstridigt beteende (se statistikuppgifterna för 2024 nedan).

Kommun	Mottagna anmälningar med orsakskoden "barnets lagstridiga beteende" (antal)	Klienter en gång (antal)	Hur stor andel (%) leder endast till en anmälan, det vill säga att beteendet inte upprepas?
--------	--	-----------------------------	---

Esbo	988	768	78
Hangö	18	15	83
Ingå	9	7	78
Högfors	37	28	76
Kyrkslätt	131	106	81
Lojo	270	203	75
Raseborg	38	32	84
Sjundeå	14	10	71
Ekenäs	1	1	100
Vichtis	131	104	79

Antalet barnskyddsanmälningar har överlag fortsatt att öka, både i Västra Nylands välfärdsområde och på nationell nivå. Samtidigt har orsakskoden "barnets lagstridiga beteende" också blivit vanligare i anmälningarna. Alla yrkesutbildade personer inom socialvården, polisen, ungdomsväsendet, skolan och hälso- och sjukvården har ett ansvar att stötta barn och unga. Om vissa stödåtgärder eller verksamhetsformer koncentreras till ett fåtal yrkesutbildade personer blir verksamheten sårbar. Därför vill välfärdsområdet framöver möjliggöra ett starkt stöd för barn och unga som uppvisar symptom genom brottslighet i hela området. Detta förutsätter kompetens hos samtliga ovannämnda aktörer inom välfärdsområdet. Ankarverksamheten är en gemensam insats mellan polisen, välfärdsområdet och kommunerna.

2. Hur är samarbetet inom hälso- och sjukvården, särskilt när det gäller mentalvårdstjänsterna, organiserat i ankarverksamheten i nuläget?

I detta samarbete intar Lojo–Vichtis–Högfors en särskild ställning, eftersom följande praxis har avtalats med mentalvårdstjänsterna för unga: om en ung person behöver vård inom mentalvårds- och missbrukartjänsterna kontaktar yrkespersonerna i ankarteamet myndighetsnumret för mentalvårds- och missbrukartjänsterna.

3. Varför har det inte utarbetats någon årlig verksamhetsberättelse för ankarverksamheten och när kommer en sådan att utarbetas?

Efter omorganiseringen av ankarverksamheten har man inte på ett tillräckligt enhetligt och jämförbart sätt samlat in tillförlitlig information om ankarverksamheten i Västra Nylands välfärdsområde. Det finns statistik över den lagstadgade verksamheten, det vill säga hur barn och unga som uppvisar symptom genom brottslighet får hjälp inom välfärdsområdets tjänster. Det primära målet har varit att producera lagstadgad information, och detta mål har uppfyllts.

Ankarverksamheten betraktas fortfarande som viktig i Västra Nylands välfärdsområde, och den utvecklas som en del av socialvårdens lagstadgade myndighetsarbete. Även statistikföringen och verksamhetens genomslagskraft mäts och utvärderas inom välfärdsområdet som en del av det övriga yrkesövergripande nätverksarbetet med unga.

4. Hur fungerar hänvisningen av unga till ankarverksamheten i den nuvarande modellen och hur snabbt inleds servicen?

Barn och unga kan hänvisas till ankarverksamheten av alla aktörer inom ankarverksamheten eller exempelvis via skolan. I samband med hänvisningen inhämtas samtycke både från den berörda unga personen och de personer som ansvarar för hens vårdnad. I Lojo–Vichtis–Högfors kan man via ungdomstjänsterna få direkt kontakt med en ungdomsarbetare som vid behov kan hänvisa den unga vidare till ankarteamet. En socialvårdsmyndighet kan också hänvisa en ung klient till ankarteamet. Dessutom strävar man efter att inom den centraliserade rådgivningen för socialservice identifiera nya unga som kan vara i behov av ankarverksamhet och därefter hänvisa dem vidare till bedömning av servicebehovet och till ankarverksamheten. Polisen har egna kanaler för att hänvisa unga till ankarverksamheten.

Ankarteamets yrkesövergripande arbetsgrupp sammanträder regelbundet och bedömer vilka av gruppens yrkespersoner det är mest ändamålsenligt att den unga personen får träffa. Om hänvisningen till ankarverksamheten sker genom en orosanmälan kontaktas den unga personen och familjen inom sju vardagar, och ett ankarmöte ordnas senast inom några veckor efter den första kontakten.

I fråga om ankarverksamheten kan man inte tala om service i samma betydelse som lagstadgade tjänster definieras. Ankarverksamheten kan bestå av ett enskilt yrkesövergripande samtal med den unga personen, där man strävar efter att ingripa i den ungas lagstridiga beteende. Samtidigt kan ankarverksamheten också omfatta ett bredare samhällsinriktat arbete, till exempel när yrkespersoner rör sig ute bland unga.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på den till välfärdsområdesstyrelsen riktade frågan för kännedom, och

2. konstatera att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Välfrädsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Ledamot Paakkunainen och 29 andra ledamöter ställde vid välfrädsområdesfullmäktiges sammanträde den 28 april 2026 § 33 en fråga till välfrädsområdesstyrelsen om ankarverksamhetens nuläge och resultat.

Behörighet

Enligt 27 § i förvaltningsstadgan kan ledamöter framställa frågor till välfrädsområdesstyrelsen om ärenden som gäller välfrädsområdets eller välfrädsområdeskoncernens förvaltning.

Om frågan har undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfrädsområdesstyrelsen ge sitt svar på frågan senast vid det första sammanträdet som hålls efter att nio veckor förflutit sedan frågan lämnades in till välfrädsområdesfullmäktiges sekreterare eller meddela orsaken till att frågan ännu inte kunnat besvaras. Frågan och svaret på den eller meddelandet om orsaken till att frågan inte har besvarats ska tas upp på föredragningslistan för välfrädsområdesfullmäktiges sammanträde.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria